

P A P è R

GRACIÒS, Y ENTRETENGUT

peral desfrèç de Carnistoltes, dictat per
una Musa Lapèra.

VIIXCA el Laurò , mis Senyores,
vixqué de arroç los bòs plats,
vixquen les cols, les lletugues,
les çafanories, y els nabs.
Per lleu, bon moç de bacò,
cluixca la cuerna del pà,
chirivies, y otras yervas.

que possen lo ventre unflat.
Lo Laurò nos fica en dengues;
puix si escomença à emborrar,
à dos queixos, com un burro,
li pega sense parar.
Sagrat, los Molls de Valencia;
en una mollà de pà,

muse

R. 22925

fullada en chocolatillo,
tot lo dia passarà:
són flacunyèts de ventrèll,
lo flató els està ofegant,
puix pareixen prenyadetes
daquelles del primer any:
ells van fets uns Narcisèts,
fusals ullèts demboçats,
carregats de pistolètes,
y de por van tremolant.
Capte lleu, bon Laurador,
que porta un chuso en la mà,
y à la primer bastonada
matarà desfat Jagants.
Los Pixavins són poquèts,
tots estàn grochs, entecats,
tos tem prenint medicines,
questàn à punt despirar:
puix les Molles, no siguan
monyiques fetes de draps,
ò damètes de cartò,
quen la Bolseria fan:
tot sò gasten en llistetes,
dengues, florètes del cap,
manguitos, escarapeles,
y usanses de Barrabàs.
En Valencia, les Mollètes
(què punt que vaig à tocar!)
cada dia es fan les celles,
sempre festàn empaixant
la cara de mil potingos,
y ayguages com à sumachs.
Sagrat, miren les Durètes,
en sò color natural,
sens possarse porqueries,
pareixen uns diamants:
porten en vindre à Valencia,
la cistèlla baix del braç;

Un morrionèt de pelsa,
que van lo mon engiçant:
duen unes faldetètes,
ab pleguets tan asseats,
que un Pintor ab sòn pincell,
nol trauirà mes ben formats:
porten mantellina en llista,
ab uns floquèts tan gallarts,
que pareixen les rosètes,
pomposes, del mes de Maig:
veure aquell passèt ayròs
que mouen al caminar,
fent trich, trach, sos taconèts,
quel tenen à un home en alt:
què agils! què bilarretes!
què vivètes! Ay sagrat!
en pensar en estes giques,
tot com un greix me desfas!
Les Molles tan escalfides,
y tan podrides estàn,
que pareixen unes lloques
quant los hous han empollat:
en quatres carrers que vatjen,
jà nos poden menetjar.
Vixquen les Lauradorètes,
aixo si cap sagranat,
puix pareixen palomètes,
que van per lo mon bolant.
Oy me encuentro discursivo,
mis Senyores, que he mentiat
fideus à la Genovesa,
y tinch fet lo ventre un tach.
Nosaltres sòm al contrari
dels Pixavinèts Letrats,
puix si omplím lo ventre bè,
tenim lo cap desboyrat:
tot ho emborrèm ab gran gust,
tan bè ens vè el peix, com la carn,

la

la fruta, com la verdura,
y per si res nos fà mal:
en tindre sèt, bebèm aygua,
lo fret nunca ens pot entrar,
perque en les nostres faenes,
en Linvern estàm suarts.
Aço es viure, mis senyores,
lo deniès, se diu penar,
fent cloch, y piu, com los pollis,
que entorn de la lloca van.
Les Molles sixen al ayre,
jà estàn pera pernolar;
si un poquèt lo Sol les pega,
sels entra enlora en lo cap:
sòn com lor de vanderèta,
quen la vista no mes val,
y en lo valor no aprofita,
perque dell ningù en fa cas.
Sagrat, no soy muy sabido?
Mis Senyores, tinch gran cap,
y unes lletres à tan groses
com lo Castell de Alacant,
enjamès he anat à escola,
ni he deprès la Beabà;
mes per aixo no sò ruch,
que sim posse à disputar,
als Ensuciados matjors,
los deixarè com un guant.
Lo mateix sòn pera mi
les lletres, que un troç de pà,
puix les tréque, y les mastègue,
y lo que vull delles fas;
mes deixèm estes quèstions,
perque no venen al cas.
Mire vostè, mi Senyora,
yo, gicotèt de deu anys,
à plegar fem men venia
cada dia à la Ciutat,

y com desde etat tendreta,
yàm anava despuntant
en discreciò, y primoreles,
era de tots embetjat:
me donà mon pare un potro
tan polit, y tan galan,
quen tots los quatre Quartells,
un altre no avia igual.
Era ben plantat de cames,
de potes molt agarrat,
ampie de pits, gros de anca,
si de color alaça:
bon carage, bona orella,
ulls grosos, y rutillants,
parat era el Micalèt,
llaugèr com layre al anar:
sabia tocar guitarra,
lligir, escriure, y contar,
jugava molt bè à la espasa,
tambè sabia dançar.
En este animal, que digo,
venia yo à la Ciutat
tots lo dies, per lo fem
pera el ròsum dels meus camps;
mes com yo, y lo alaçanèt
sempre anayem conversant,
en lo carrer de les Cuines,
semprèndà de mi un Letrat:
puix com yo sò tan bonico,
tan cortès, tan rufaldat,
tan guapo, tan gerigònç,
com per la mostra es ven clar:
tinch mes força que set Toros,
deixos de Caltella braus:
mire què braò, Senyora?
mire què cama, y què tall?
veu què anques? veu què cara?
veu què boqueta? què nas?

mi-

mirem bè la ferramenta;
veu què ben aquixalat?
Mas dexèmos alabanças,
y anèm à lo ques del cas.
Este Letradet que dich,
al veure les meues parts,
me cobrà gran aficiò,
y un dia em va fer putjar
al seu entresuelo; entrí,
al instant me feu sentar,
tuvimos un parlamento
daquells casos reservats,
que para quente de Corte,
ells solen tindre guardats:
lo alaçà, com yo tardava,
molt colerich desperat,
tirà la sarria en terra,
y al quarto sen vò putjar:
hizo allí sus cumplimientos,
correspondent lo Albocat,
y en una cadira, prompte,
de repos, també es sentà.
Un Pixavi de Notari,
quen l'entresuelo es trobà;
volgué reptar al rosi,
dient: era un desbragat,
que assentarse sense dirloy,
no ho faria un mal fatà.
Com es tan pondonòròs,
y presumit lo alaçà,
sentì tant eixe desayre,
que colerich, y enfadat,
se va alçar de la cadira,
y dos bofetades grans
lencacò al pollòs Notario,
que les dents li derrocà:
ja mel ha tirat de quatre,
y sel possa à patejar,

lo pollòs començà à crits,
quant à eixe temps va passar
per lo carrer (captelleu!)
un Alguacil arrumbat,
Jagant en terra de Nanos,
que era del colce à la mà:
tingas à mi, Cavallero,
li diguè al meu alaçà,
tengut sò, diu lo rosi;
traguèl cordò, y al instant,
sens dir més oste, ni moste,
del rabo mel va nugar:
yo que tot aço mirava,
vaig llançar la mà al punyal,
agarrel de la golilla,
al dit Alguacil (sagrat!)

y li dich: à pollisò,
titaro desfagalat,
solta el rosi, llemeneta,
que sino fòs respectar
la cara del sò Albocado;
tavia de fer pixar
tots los polls, y les lledelles;
quen eixe coset tindràs:
desnugà el rosi, cachèt,
y sens dirme res marchà:
lo Letrat de tant ques ria,
no satrevia à parlar:
lo Pixavi del Notari,
fuigí, tòrcants se la sanch:
Yo en aço jam despedia,
y em feu detindre el Letrat;
manà baixar chocolate,
pera mi, y al alaçà;
après me diguè: Josep,
tostem que tu à la Ciutat
per fem tornes, vine à casa,
puix daquell poquèt que aurà,

als

als Fematèrs de la horta,
tu seràs privilejat:
con esto nos despidímos,
y yo , ab lo meu alaçà,
tant per lo camí ens riguèrem,
quels costats nos fien mal.
Continuarem mòts dies,
en vindre à casa el Letrat
per lo fem , y entre ell avia
alguos paperots mesclats:
yo vuydava en mon guarèt
la carrega , y lo alaçà,
en les potes escarbava
lo femèr apressurat:
com lo rosi sab de lletra,
se posava à registrar
los escrits ; alli encontrava
borradòs escomençats
de Causes eixecutives,
papers en Dret , à grapat,
escritos de bien probado,
tambè Causes Criminals,
testaments , obligacions,
apoches , è indemnitat:
lo rosi tot ho llig ia,
y yo , ab atenció molt gran,
parava orella , per veure
si mentraria en lo cap:
après tots los paperots,
mels anava yo mentjant,
membocava uns alegatos,
aixina llarchs com lo braç.
Una volta dins del eos
les lletres, no es de estranyar
que yo sea tan sabido;
puix he eixit tan estudiant,
quen lo Dragò del Colegi
me possarè à argumentar.
Sagrat , yo , y el meu rosi,

sempre anavem disputant,
correguè la fama al Poble,
y en junta es determinà
fòs Syudich lo meu rosi,
y à mi em feren Escrivà:
entravem en les consultes,
y al rosi fien votar
lo primer de tots , perque ell
tè lenteniment molt clar:
tots seguien sòn parer,
perquen possarè à parlar,
tals doctrines alegava,
ques quedaven encantats.
Una volta en lo meu Poble,
fent les festes , cap sagrat,
de Sanct Pons,ques sòn Patrò,
de les velles Abogat,
varen fer quatre Comedies,
y el rosi representà
en lo paper del graciòs;
se và en ell desempenyar
de tal modo , que de riure
tot la gent se pixà.
Sagat , animal com ell
en tot lo mon trobarà,
puix pera totes les coses
pareix que tè habilitat.
Yo festeige à Lacerèta,
germana del Escola,
y ella mes vol al rosi,
que no à mi , cap sagranat:
allà hon lo rosi la troba,
uns requiebros tan formats
li diu , que la possa à punt
de darli paraula , y mà.
En lo meu camp una volta,
estava yo erva segant,
lo meu rosi pasturava,
y quant me vaig descuidar,

girem , y nol divisava,
vaig la orella un poch parar,
y darrere del pallèr
pareix sentia parlar,
ani à escoltar les rahons,
quant trobi repantigar
lo rosi , que à Lacerèta
me la estava requebrant:
per lleu , bona vida es esta,
digui tot encorajat !

Alçat en mòlta embanora,
rosi dun escotiflat,
y acabam de segar la erva,
ans quen redò et lleve el cap!
Lacerèta del cabrò,
què tu en qui et pretens casar?
tu em vols à mi , ò al rosi?
no vatjes fent lafaram,
si à cas vols casarte en ell,
ai el tens à ton manar,
vès que fit fa alguna burla,
los ditèts te juclaràs.

Lacerèta molt confusa,
feta una mona es quedà
y yo mes coènt que un bou,
quant ix del toril picat,
li pegui dos retoçades,
y tot lenuig me passà,
No obliguen à molt les dones?
per lleu lo faràu filar
à un home , com ells vullen,
y molt mes , cap sagranat.
Ara và , del pessadumbre
cayò enfermo mi alaçan,
le cogiò una apoplexia,
que estava tot tremolant.
Vingui à la Ciutat corrents,
per tres Dotors afamats;
sagrat , en lloch de curarmel,

lo rosi , anava mes mal,
y à les set , ò huit visites,
me varen desenganyar
com no tenia remey
lo rosi , que era mortal,
y aixina fes testamènt,
no. fora que sens quedàs
sens dispondre de ses coses,
y que moris intestat.

Vaig fer vindre un bon Notari,
pera quel rosi arreglàs
sos bens , y que disponguerà
tota sa renta , à les parts
mes propinques del seu cos;
y avent lo rosi otorgat
sòn testamènt , se mori,
que nom canse de plorar
la sua mort , puix es cert
ma dolgùt molt lanimal.
En lo Poble tant sentiren
la mort del meu alaçà,
que nou dies estiguèren
les portes en forrellat;
no eixien gosos de casa;
se possà dol lo Escolà,
lo Justicia , els Lochtinents,
lo Bale , y el Mustaçaf;
feren capellà calènt;
yo , avèntme el rosi faltat,
à Lacera despedí,
perque no vull ser casat,
y tinch de possarme Frare,
puix tot lo mon mia faltat.
A Dèu rosi dun cabrò,
bon passatge hatjes trobat.
Ara và , y en sa llicencia,
si à cas me la volen dar,
yo men vaig à segar erba,
tornarè en avènt segat.

PIN-

PINTURA EN ECOS, GLOSSATS , A UNA BERNARDA.

QUi es la Diana gallarda?

Bernarda.

Qui la fà Beldat tan rara?

la cara.

En la cara tè el crysol?

del Sol.

Dons sapien de Pol à Pol,

com mon amor fabalança,

al Nort que es de masperança

Bernarda , cara de Sol.

Qui es nevat , y eminent Mònt?

Sòn frònt.

Hon estàn les maravèlles?

En les cèlles.

Y quins son del Sol , gs bells?

Sos cabells.

Publiquen tots los ocellls,

que van per layre bolant,

com de Bernarda es encant,

son frònt , cèlles , y cabells.

Quins sòn fins diamantets?

Sos ullèts.

Qui arcaduf de or es perfèt?

Sòn nasèt.

Y una ben rica perlèta?

Sa boquèta.

Dons qui seria el Poèta,

que à Bernarda fent pintura;

callarà la hermosur.

de ullèts , nasèt , y boquèta.

Sòn pedres ben preciosètes,
ses dentètes.

Sòn roçagants clavellèts,
sòs morrèts.

Numen, per qui cant esmaltes?
per les galtes.

Rahò es que brinques, y saltes
musèta, puix tan bè apuntes,
y que à esta pintura ajuntes,
denètes, morrèts, y galtes.

De marfil tornejadèt
sòn collèt.

Estàn de neu copadèts
sos pitets.

Y es en capoll la rosèta
à la barbeta.

Bernarda es salandonèta,
no yà qui ho puga negar,
y la acaben de adornar,
collèt, pitets, y barbèta.

Lo tot de sa arquitectura
es la cintura.

De tots crystalí mirall.
es sòn tall.

Y la mantè en dos puntèts
sos peuèts.

Así esperden los Discrets,
quedantse en admiraciò,
veent tanta perfecció,
tall, cintura, y peuèts.

F I N.

